

Prezydent Greiser O polityce Gdańska i stosunkach z Polską

GDANSK. 12. 6. (PAT.). — Na wczorajszym posiedzeniu Volkstagu prez. Greiser wygłosił przemówienie programowe na temat polityki zewnętrznej, gospodarczej i walutowej Wolnego Miasta.

Odnosnie spraw zewnętrzno-politycznych p. Greiser podkreślił, że w tej dziedzinie sytuacja Gdańska kształtuje się spokojnie i jasno. Szczególnie wagi sa dla Gdańska jego stosunki z Niemcami, Polską i Ligą Narodów. Współzycie z Rzeszą musi być jaknajlepsze, wynika to ze wspólności języka, kultury oraz faktu, że rządy obu krajów spoczywają w rękach partii narodowo - socjalistycznej. Z zadowoleniem stwierdza ludność Gdańska, iż Polska pozostaje w przyjaznych stosunkach z Niemcami.

Omówiwszy stosunek Wolnego Miasta do Ligi Narodów, Greiser przeszedł do sprawy stosunków z Polską, oświadczając, co następuje.

— Przyjazne stosunki z Polską rozwijają się nadal pomyślnie. Każda ze stron odnosi się ze zrozumieniem do potrzeb drugiej, co w tych dniach znajduje jeszcze raz swój wyraz w postaci 4-ech umów, dotyczących nowego określenia kontyngentów dla rolnictwa.

Po przedstawieniu przyczyn dewaluacji guldenu, p. Greiser oświadczył, że z wielką trwogą obserwował powstawanie wśród ludności gdańskiej najrozmaitszych

plotek na temat przyszłości guldenu.

Pogłoski mówią o tem, że gulden gdański zastąpiony zostanie złotym polskim. Polska miałaby przejąć bank gdański i kazać sobie zapłacić za to przywilejami natury politycznej w dziedzinie administracji Gdańska. W plotce tego rodzaju nie ma ani słowa prawdy. Na podstawie konwencji paryskiej ma wprawdzie Polska prawo domaganie się od Ligi Narodów unifikacji waluty, jednak nie skorzystała z prawa tego dotychczas i wogóle nie ujawniła tego rodzaju zamiaru.

Senat żąda od ludności ofiar i postara się o to, by gulden gdański nie zniknął z powierzchni. Senat zgodny jest z rządem polskim co do tego, że dalsze obniżenie kursu guldenu wywarłoby skutki ujemne nie tylko w gospodarstwie gdańskim lecz i w polskim. Zmuszając całą ludność do ofiar, pragnie senat dać przykład ofiarności na polu budżetowym. Zostaną więc przeprowadzone oszczędności w dziedzinie wydatków rzeczowych i personalnych. Zredukowanych zostanie około 100 nauczycieli i około 500 urzędników, dla których znajdują się lepsze warunki pracy poza granicami W. Miasta. Senat nie będzie mógł również gwarantować na przyszłość emerytom niemieckim ich rent.

Senat — zakończył prezydent — oczekuje współpracy wszystkich grupowań. Chcąc dać opozycji

możność twórczej krytyki uchylił on zawieszenie wydawnictwa „Danziger Volkstimme”.

Na skutek uchwały konwentu senjorów, dyskusja nad exposé p. Greisera została odłożona mimo sprzeciwu opozycji.

Sarkofag marsz. Piłsudskiego stanie między sarkofagiem Kościuszki i Sobieskiego

Według informacji, udzielonych przez krakowskiego konserwatora metropolitalnego, ks. dr. Tadeusza Pomian-Kruszyńskiego, miejsce w krypcie św. Leonarda, w którym stanie sarkofag ze zwłokami marsz. Piłsudskiego, jest już ustalone.

Krypta św. Leonarda została wybrana dlatego, że tu marsz. Piłsudski ostatni raz w czasie uroczystości roczniejsi odsiedzi wiedeńskiej oddał hołd prochom króla Sobieskiego.

Sarkofag nie będzie mógł być umieszczony, jak mylnie informowano, w środku krypty, w miejscu, gdzie obecnie stoi trumna ze zwłokami, ponieważ utrudniałby przejście do dalszych krypt. Sarkofag stanie

wie tam, gdzie obecnie stoi sarkofag Cecylii Renaty, żony Władysława IV.

Sarkofag ten będzie przeniesiony na swe dawne miejsce do krypty pod kaplicą Wazów. Zanim to jednak będzie mogło być zrobione, będzie musiała być doprowadzona do należytego stanu krypta, miszącego zwłoki Wazów. Zostanie w niej ułożona artystyczna posadzka i wykonane zagrodenie z artystycznej kraty żelaznej.

Po przeprowadzeniu tych wszystkich zmian na opróżnionym miejscu między sarkofagiem Kościuszki i Sobieskiego będzie wzniesiony sarkofag marsz. Piłsudskiego.

Eksmisja domu przy ul. Chmielnej wywołała nowe procesy

Donosiliśmy niedawno o sensacyjnej eksmisji nieruchomości przy ul. Chmielnej 6, wskutek wygranej przez Gminę m. st. Warszawy długotrwałego procesu z prof. Malinowskim. Po zburzeniu frontonu domu dla rozszerzenia jezdnii i chodnika na ulicy Chmielnej, wynikły nowe spory.

Właściciele zburzonych sklepów występują do sądu o odszkodowanie

za zniszczenie ich przedsiębiorstw. Eksmisja spowodowała potem zamurowanie ruchomości właścicieli sklepów, gdyż wnieśli już parkan, odgradzający zburzoną część domu od ulicy.

Właściciele sklepów domagają się w drodze sądowej przebiecia parkanu dla umożliwienia wyjścia zamurowanych ruchomości.

Teroryzowanie obrońców zwierząt przez zdżdzicze elementy

Trudne jest zadanie inspektorów Polskiej Ligi Ochrony Zwierząt, pracujących z całym poświęceniem nad obroną niemych stworzeń przed ludzkim okrucieństwem. Zwierzęta znajdujące się często w rękach notorycznych pijaków i kryminalistów, starających się terorem usunąć z drogi niepożądanych obrońców. Przed paru laty podane było w prasie zajęcie między nadinspektorem Ligi, p. Adamem Felsem, a furmanem Zollerelem, który w biały dzień, w obecności policji, rzucił się na inspektora. Wkrótce potem tenże Zollerele rozplątał siekierą czaszkę swej nieślubnej żonie i trafił na dłuższy czas do więzienia.

Drugi inspektor Ligi, p. Al. Radyszkiewicz był dwukrotnie poważnie okaleczony przez rozwścieczonych wozniców.

Szczególnie dużo kłopotu mają inspektorzy z właścicielami platformy konnej, niejakiem Czekańskim, zamieszkałym przy ul. Dvorskiej 6. Przed paru tygodniami Czekański rzucił się na jednego z inspektorów i tylko dzięki interwencji kolegów, inspektor uniknął pobicia.

W tych dniach nadinspektor Ligi p. Adam Fels zauważył, że Czekański znów zaprzął kulawego konia do swej platformy. Gdy mu zwrócił na to uwagę, rozwścieczony właściciel konia, obrzucił p. Felsa pogrozkami. Gdy inspektor zarządził opuszczenie konia, musiała Czekańskiego pohamować policja. Odgraział się inspektorowi, że nożem wypruje mu wnętrzności i t. p. Czekański jest znany każdemu posterunkowemu P. P. w tej okolicy jako niebezpieczny awanturnik, będący zawsze w stanie nietrzeźwym.

Obawiając się, że w ciągu paru dni świątecznych opieczetowany koń nie będzie przez Czekańskiego karmiony, nadinspektor Fels udał się nazajutrz rano z wózkiem owsa i w towarzystwie posterunkowego na ul. Dvorskiej celem sprawdzenia. Wszędzie znalazł w stajni konie nakarmione.

Aby zabezpieczyć je na przyszłość Liga wystąpi do starostwa grodzkiego o odebranie Czekańskiemu prawa jazdy.

Anglia zmienia stanowisko

Wobec wyprawy Włoch na Abisynię

RZYM, 13. 6. (PAT.). Przygotowania wojenne Włoch trwają w dalszym ciągu. Gazeta urzędowa ogłasza dziś dekret ustalający wspólne dowództwo sił lotniczych, zgromadzonych w Somali i Erytrei. W stolicy Erytrei Assmara rozpoczęto budowę lotnisk, celem przechowywania większych zapasów żywności. W budowie znajduje się też drugi wodociąg

długości 19 km., wodzący do portu Massaua, dzięki czemu zapas wody słodkiej w tym porcie zwiększy się o milion litrów dziennie. Projektowana jest również budowa wielkiego wodociągu długości 18 km. do miasta portowego w Assab.

We Włoszech w dalszym ciągu odbywa się koncentracja sił zbrojnych, przeznaczonych do Afryki wschodniej. Wczoraj z Genui odpłynęło na okęcie „Atlanta” 1200 robotników portowych. Do Brindizi napływają pierwsze oddziały ochotnicze zmobilizowanej dywizji czarnych koszul, noszącej miano „21 kwietnia”. Z Turynu wyjechał oddział artylerji alpejskiej. Z Cagliari odpłynął do Afryki wschodniej sztab dywizji Sabauda.

RZYM, 13. 6. (PAT.). Po ostatnim przemówieniu Mussoliniego w Cagliari prasa włoska zaprzęstała gwałtownych polemik i ataków, godzących w Anglię. Fakt ten wywołał korzystne wrażenie w tutajjszych kołach angielskich, które liczą się z możliwością angielsko-włoskiego porozumienia na temat Abisynji. Zdaniem kół angielskich, zaprzestanie polemik i ataków ze strony prasy włoskiej stwarza dobrą atmosferę dla ewentualnych rozmów angielsko-włoskich, które podobno zostały już podjęte za pośrednictwem ambasadora włoskiego w Londynie, p. Grandiego.

Min. Benes przez Lwów wraca do Czechosłowacji

Pokorny przejazd ministra spraw zagranicznych Czechosłowacji, Edw. Benesa, przez Polskę w drodze powrotnej z Sowieciev nastąpił ma w dniu 17 b. m. Tym razem min. Benes nie będzie przejeżdżał przez Warszawę, gdyż wraca granicą południową i udaje się do Pragi Czechskiej przez Lwów.

Zasiłki dla inwalidów

Min. Opieki Społecznej powiadomiło urzędy wojewódzkie, iż w b. r. budżetowym wyasygnowane będą kredyty na zapomogi dla inwalidów, obojętnych licznymi rodzinami i nieposiadających źródła utrzymania, zapewnianego minimum egzystencji. Zasiłki te wyniosły mają w ciągu roku budżetowego od 100 do 160 złotych, w zależności od miejsca zamieszkania inwalidy.

Ucieczka od franka

Ujemna reakcja paryskiej giełdy dewizowej i akcyjnej

PARYŻ, 13. 6. (PAT.). W dniu 12 b. m. na giełdzie paryskiej mocniej zaakcentowała się tendencja, poważnej rezerwy i wyczekiwania na posunięcia finansowe rządu. Pogłoski na temat zamierzeń rządu, które kursowały na giełdzie dn. 12 b. m., mimo oficjalnego dementi, wywarły ujemny wpływ na

tranzakcje. Renty francuskie, które już w dn. 11 b. m. wykazały słabszą tendencję, w dn. 12 b. m. spadły w dalszym ciągu. I tak: 3-procentowa renta straciła 1,40, a 5-proc. — nawet 2,00, jeszcze bardziej spadły obligacje skarbowe, tracąc przeważnie po 20 punktów, a obligacje 1934 r. — nawet 20 punktów (do poziomu 846).

Wczoraj przy zamknięciu funt doszedł do kursu 74,96 — 75,02, dolar zaś do kursu 15,18, a więc górnego punktu złota, frank szw. doszedł do 495 1/8, a więc powyżej górnego punktu złota. Liczyły te stwierdzenia o wznowieniu ucieczki od franka francuskiego i ucieczki kapitałów z Francji.

PARYŻ, 13. 6. (PAT.). Przedmiotem obrad dzisiejszej Rady Ministrów nie będą jeszcze poszczególne konkretne zarządzenia. Po exposé min. finansów, Requier, na temat całokształtu

sytuacji, Rada Ministrów ustaliła wytyczne polityki rządu w dziedzinie udziałów w stosunkach finansowych i gospodarczych. Premier wezwie wszystkich ministrów do ścisłego przestrzegania powyższych dyrektyw oraz unikania błędów, które musiałby być naprawiane w przyszłości. Należy przypuszczać, że wysiłek rządu zwrócony będzie przede wszystkim w kierunku zniesienia kumulacji stanowisk urzędowych, prawdopodobnie poruszona będzie również sprawa reformy ubezpieczeń społecznych.

Rada Ministrów zajmie się też zagadnieniami polityki zagranicznej, przestudjuje ona bezwzględnie komunikat rządu brytyjskiego w sprawie rozmów morskich w Londynie i ustali w tym względzie stanowisko Francji, które najawniej się w najbliższym czasie w odpowiedzi Quai d'Orsay. Prawdopodobnie premier Laval zapozna członków Rady z treścią odpowiedzi francuskiej na ostatnie memorandum rządu niemieckiego.

W porcie w Gdyni płoną torfowiska przy kanale przemysłowym

GDYNIA, 13. 6. — W pierwszym dniu Zielonych Świąt około godziny 5-ej popołudniu Straż Półna zaalarmowana została wiadomością, że torfowiska, przylegające do kanału przemysłowego, objęte są ogniem. Straż pod dowództwem komendanta Pietraszkiewicza natychmiast pośpieszyła na miejsce wypadku i wszczęła

wyżoną akcję ratunkową, która utrudniała szalejąca tego dnia wichura. Przedewszystkiem okopano rowem całą przestrzeń objętą pożarem a następnie uruchomiono węże i rozpoczęto gaszenie wodą.

Mimo energicznej akcji prace gaszenia pożaru trwały aż do następnego dnia w południe.

Policja usunęła robotników z łódzkiej fabryki

ŁÓDŹ, 13. 6. — W fabryce Rubin przy ul. Wólczańskiej 50 trwał od 9 tygodni strajk włoski robotników, którzy okupowali fabrykę.

Przyczyną zatargu było żądanie właściciela, ażeby robotnicy pracowali nie na czterech, ale na sześciu krosnach. Ponadto domagał się on usunięcia delegatów

robotniczych.

Z polecenia starosty grodzkiego na teren fabryki wkroczyła policja, która usunęła strajkujących robotników. Sprawa likwidacji zatargu ma być załatwiona na terenie okręgowego inspektoratu pracy, do którego robotnicy zwrócili się o interwencję.

Masowy przemysł pończoch ze znakami nieistniejących fabryk polskich

ŁÓDŹ, 13. 6. — Straż graniczna ustaliła, że na rynku łódzkim pojawiły się wysokogatunkowe pończochy, pochodzące z Niemiec i Czechosłowacji, na których były znaki ochronne nieistniejących fabryk polskich. Pończochy te w stosunku do pończoch krajowych, były znacznie tańsze i miały wiele nabywów.

Wykrycie jednak przemysłników napotykało na wielkie trudności. Na podstawie długotrwałych wy-

wiadów straży granicznej wykryła, że pończochy przychodzą z Niemiec i Czechosłowacji w stanie zupełnie wykończonym, a po zapatrzeniu w znaki krajowe, wypuszczane są na rynek. Przeprowadzono rewizję u niejakiego Kempfńskiego i Karca, którzy przemycane pończochy oddawali do przeróbki do Zjednoczonych farbiarni przy ul. Kocińskiej i postawiono szereg członków szajki przemysłniczej w stan oskarżenia.

Nieletni oskarżeni w procesie O.N.R. staną przed sądem

W Wydziale VIII Karnym Sądu Okręgowego w Warszawie rozpatrzone zostało wczoraj na posiedzeniu niejawnym przy udziale prokuratora i obrońców, sprawa 3-ech nieletnich oskarżonych w procesie O. N. R. o wywołanie zajść na Powązkach.

Badane było rozeznanie oskarżo-

nych: Polki, Bochni i Chotomskiego. Sąd uznał oskarżonych za działających z rozeznanieniem, wobec czego postawieni oni będą w stan oskarżenia wspólnego z dwudziestoma innymi osobami, zamieszkanymi w zajęciu, które pociągnęły za sobą zamordowanie żydowskiego piekarsza.

Warszawska giełda nienieźna w dniu 13 czerwca

Dewizy: Belgia 89,90; Holandia 358,50; Kopenhaga 117,00; Londyn 26,20; Nowy Jork (kabel) 5,30 i 7/8; Paryż 34,97; Praga 22,07; Szwajcaria 173,12; Włochy 43,80; Berlin 213,60; Madryt 72,52. Obróty mniej, niż średnie, tendencja niejednoznaczna.

Banknoty dolarowe w obrotach porządkowych 5,28 i pół. Rubel złoty 4,74 i pół. Dolar złoty 9,24 i pół. Gram czystego złota 5,9244. Marki niemieckie (Banknoty) w obrotach prywatnych 26,30.

Papiery procentowe: 3 proc. pozbudowlana 42,00 — 42,25 (w proc.); 7 proc. pozbudowlana 65,00 — 65,25 — 65,00, odcinki po 500 dol. — 65,38; 4 proc. państw. pozbudowlana 53,00 — 53,15; 5 proc. konwers. 66,50 — 66,00; 6 proc. pozbudowlana 80,75 — 81,00 (w proc.); 5 proc. pozbudowlana konwers. 60,00; 8 proc. l. z. Banku gosp. kraj. 94,00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 94,00 (w proc.); 7 proc. l. z. Banku gosp. kraj. 83,25; 7 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 83,25; 8 proc. l. z. Banku rolnego 94,00; 7 proc. l. z. Banku rolnego 83,25; 7 proc. l. z. Tow. kred. przem. pol. 81,00 (w proc.); 4 i pół proc. l. z. ziem. 48,38 — 48,25 — 48,50; 5 proc. l. z. Warszawy (1933 r.) 55,00 — 55,25; 5 proc. m. Piotrkowa (1933 r.) 47,00.

Akcje: Bank Polski 87,25; Warsz. Taw. fabr. cukru 31,50; Węgiel 11,75

— 12,00; Ostrowiec 17,85; Starachowice 32,00 — 33,00; Haberbusch 38,75. Tendencja dla pożyczek państwowych przeważnie utrzymana, dla Listów zastawnych nieco mocniejsza, dla akcji — mocniejsza.

Warszawska GIEŁDA ZBOŻOWA

Na dzisiejszym zehranju warszawskiej giełdy zbożowej — towarowej o gólny obrót wyniósł 855 ton, w tem żyta 221 t. Notowano za 100 kg. paritet wagon — Warszawa w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych: pszenica czerwona jara szkl. 17,50 — 18, jednolita 18 — 18,50, zbierana 17 — 17,50, żyto I stand. 13,75 — 14, II 13,50 — 13,75, owies I-szy stand. 17 — 17,50, II (lekko zadeszczony) 16,50 (w proc.); 17. III (zadeszcz.) 16,25 — 16,50, jęczmień brow. 16,50 — 17, II-gi gat. 16 — 16,50, III 15,50 — 16, IV 15 — 15,50, groch polny 23 — 25, „Victoria” 37 — 40, mąka pszenna gat. I-B 30 — 33, I-C 28 — 30, I-D 26 — 28, I-E 24 — 26, II-B 22 — 24, II-D 21 — 22, II-F 21 — 22, II-G 19 — 20, III-A 14 — 15, mąka żytnia gat. I do II 5 proc. 23 — 24, mąka żytnia I gat. do 65 proc. 22 — 23, mąka żytnia II 16,50 — 17,50, mąka żytnia posiednia 13,50 — 14,50.

Bank Polski w pierwszej dekadzie czerwca

Bilans Banku Polskiego za okres 1 — 10 czerwca b. r. przedstawia się w milionach zł. jak następuje (w nawiasie zmiany w stosunku do stanu na koniec maja): zapas złota 509,4 (+ 0,1), zapas dewiz 16,5 (+ 1,6), portfel wekslowy 835,0 (+ 5,0), bilety skarbowe 54,2 (+ 3,0), pożyczki zastawowe 54,7 (+ 6,0), zapas bilonu 39,7 (+ 2,4), natychmiast płatne zobowiązania

209,8 (— 9,6), obieg banknotów 946,7 (— 5,2), pokrycie 48,21 proc. W tymże czasie obieg bilonu wzrósł z 378,0 do 280,6 milionów zł., łączny obieg pieniężny w Polsce wynosił zatem w dniu 10 b. m. 1927,3 milj., w czem 71,3 proc. obiegu banknotów, a 28,7 proc. bilonu. Monet srebrnych było w obiegu za 295,9 milj., bilonu niklowego i brązowego za 84,7 mili.

Rzemieślnicy czują się pokrzywdzeni wymiarami podatkowymi

Wymiary podatku obrotowego za rok 1934 dla przedsiębiorstw rzemieślniczych, nie prowadzących ksiąg handlowych, zostały już dokonane przez urzędy skarbowe i spotkały się z licznymi protestami sfer rzemieślniczych.

Związek izb rzemieślniczych wystosował z tego powodu do ministerstwa skarbu memoriał, w którym oświadcza, iż wymiary

podatkowe pozostają w jaskrawej sprzeczności z zarządzeniami ministerjalnymi. Władze wymiarowe dokonały przekroczeń przepisów podatkowych.

Memoriał domaga się zatem ograniczenia kroków egzekucyjnych do właściwych sum podatków i spiesznego rozpatrzenia wniesionych odwołań i zażaleń.

Zmienione zasady

rządowej polityki interwencyjnej na rzecz rolnictwa

Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Ministrów w dniu 8 b. m. uchwalono wytyczne polityki interwencyjnej rządu w dziedzinie artykułów rolniczych na rok gospodarczy 1935-36 (t. zn. od sierpnia b. r.). Wytyczne te, będące wynikiem prowadzonych w ostatnich tygodniach narad w łonie rządu i na terenie samorządu gospodarczego, wprowadzają na tym odcinku polityki rządowej szereg daleko idących zmian. Podaliśmy przed paru dniami ich charakterystykę ogólną, którą obecnie uzupełniamy w szczegóły.

Srodek ciężkości akcji interwencyjnej przeniesiony będzie z odcinka zbożowego na hodowlany: komisja popierania obrotu artykułami rolniczymi przy min. rolnictwa dysponować będzie odpowiednimi sumami na popieranie wywozu hodowlanego, nadto podjęta będzie rozbudowa urządzeń technicznych (chłodnie, mleczarnie, spichrze), na co przewidziano kredyty w sumie 15 milionów złotych.

Co do zboża pozostaną w mocy dotychczasowe cła i zakazy przywozu, utrzymany będzie także w dotychczasowej wysokości zwrot cel przy wywozie zbóż i ich przetworów, nadto będzie on rozszerzony na wywóz gryki i strączko-

wych (6 zł. od 100 kg.), rozszerzo wywozie przetworów ziemniaczanych, spirytusu i nasion olejnych.

Do wywozu zbóż będzie dopuszczony, obok Państw. Zakładów przemysłowo - zbożowych, także handel prywatny i spółdzielczy. W związku z tem część kwot przeznaczanych dotąd na interwencję zbożową pójdzie na interwencję hodowlaną, a Państwowe zakłady będą skupowały zboże tylko w ramach normalnej kalkulacji handlowej — dokonującą go przez spółdzielnie rolniczo handlowe lub bezpośrednio u rolników.

Przewidziane dalej zmniejszenie niektórych świadczeń gotówkowych rolnictwa na rzecz państwa, samorządu i instytucji prawnopublicznych oraz prowadzenie polityki kredytu zastawowego (nie tylko na zboża ale i na inne produkty roślinne, a w szczególności strączkowe i nasiona olejne), którego koszt nie może przekraczać 3 proc. Na kredyty zastawowe przewidziano uruchomienie około 40 milionów zł., 10 milj. zł. przeznaczonych będzie na kredyty zaliczkowe, około 10 dla handlu spółdzielczego, prywatnego i młynów handlowych, 5 dla olejarni (na zakup krajowych nasion olejnych).